

STANDPLAATS PEKING

Circus

Ook in het huidige Peking waar draagbare telefoons en computerspelletjes tot het dagelijks leven zijn gaan behoren, blijkt af en toe de tijd te hebben stil gestaan. In de straat in deze typische arbeiderswoonwijk is een circus neergestreken. Met stokken en grauwe lakens is een voorstellingsruimte gecreëerd van zo'n vijf bij tien meter op de voorplaats van de bioscoop. De toegangsprijs is twee kwartjes. Jong en oud bestudeert aandachtig de posters en foto's op het hek die spanning, sensatie en schaars geklede dames beloven. Geen zwarte beer en ook geen poedeltjes, maar magiërs en krachtpatersers.

Binnen vormen tien centimeter brede planken op stapeltjes van zes halve bakstenen twee wankelende rijen banken. Als enige niet-Chinees schiet ik vlug op mijn hurken om niet spontaan tot voorstelling te worden gebombardeerd. Maar de vijftig toeschouwers, onder wie opmerkelijk veel vaders met kleine kinderen, hebben gelukkig slechts oog voor een goochelend meisje in een balletpakje met kanten stroken dat met monotone gebaren alsmaar tevergeefs probeert trossen druiven te laten verdwijnen. Een plichtmatig applausje is haar deel.

Twee vrouwen en drie mannen van rond de twintig dragen het totale variétéprogramma van een uur, uitgevoerd onder oorverdovende muziek. Er verschijnt met enig poeha een vrouwenhoofd op een poppenlijfje dat meldt dat ze acht jaar oud is. Het 'gedrocht' staat geëtaleerd in een kubus van een meter hoog met daarop een felle lamp die het publiek verblind. Een onvermijdelijk circusonderdeel, de gevaarlijke beesten, wordt door een half dozijn slangen voor zijn rekening genomen. Helaas heeft de brilslang besloten tot een baaldag. Ze blijkt met geen mogelijkheid tot ook maar een vervaarlijke uitval te bewegen.

Er valt al met weinig te gruwen of griezelen tot de slangenbezweerder een soort adder door zijn neus naar binnen laat kruipen en via zijn mond weer naar buiten laat komen. Het publiek kijkt ademloos toe. De oude vrouw die naast mij zit, kan het niet meer aanzien en slaat een hand voor haar ogen. Die neiging weet ik te bedwingen, ook nog bij de daaropvolgende act. Twee jongens buigen een stuk staaldraad - zo dik als een bezemsteel en anderhalve meter lang - in een V-vorm door naar elkaar toe te lopen terwijl de uiteinden van de stang op hun kelen rust. Een eng gezicht, maar ik weet mezelf wijs te maken dat het een kwestie is van spieren spannen.

Dat gaat bij de laatste onderdelen niet meer op. Ik kijk af en toe door een spleet tussen mijn vingers. Een jongen met ontbloot bovenlichaam die zichzelf in een soort trance heeft gebracht, krijgt een baksteen aan een touwtje op zijn borst gespeld en laat het gewicht zonder houvast rondzwieren. Wat de ander daarna heeft gedaan met het emmertje water dat aan zijn ooglid werd gehangen, weet ik niet en ook mijn buurvrouw kon het me niet vertellen.